

Reflectievragen visie

1 Doel 1: Digitalisering om te werken aan goed onderwijs

- Welke visie heeft de school op onderwijs? Hoe kunnen digitale leermiddelen hierbij ondersteunen?
  - Wat is de visie op het gebruiken van digitale leer en -hulpmiddelen om het leren te ondersteunen?
  - Wat is de visie op het inzetten van digitale leermiddelen om tegemoet te komen aan de uiteenlopende leernoden van leerlingen?
  - Wat is de visie op het inzetten van digitale leermiddelen voor differentiatie?
  - Wat is de visie van de school op digitaal evalueren, op het gebruik van digitale middelen in het proces van formatief, summatief evalueren en effectieve, tijdige feedback?
- Welke digitale leeromgeving (Smartschool/Scoodle/Bingel/Questi/Broeckx/Office 365/Google Workspace for Education/Canvas/Toledo/Moodle /andere) past bij de schoolvisie?

2 Doel 2: Digitalisering om leerlingen digitaal competent en mediawijs te maken

2.1 Via het curriculum

- Welke visie heeft de school op het aanleren van digitale competenties en mediawijsheid bij leerlingen?
- Hoe werkt de school aan de leerplandoelen rond de mediakundige ontwikkeling en digitale competenties en mediawijsheid?
- Wat is de visie van de school op het binnenbrengen van de digitale context waarin de leerlingen vandaag leven in hun leren?
- Leerlingen groeien op in een digitale wereld waarin ze veelvuldig digitaal consumeren en produceren. Worden deze ervaringen gebruikt om op verder te bouwen of wordt enkel ingegaan op schoolse vaardigheden?
- Willen de leerlingen graag dat hun digitale wereld geïntegreerd wordt in de school?

2.2 Via het schoolbeleid

Welke visie heeft de school ...

- op het professionaliseren van het schoolteam omtrent kennis en vaardigheden digitale didactiek, digitale competenties en mediawijsheid? Wat moet het schoolteam kennen en kunnen?
- op veilig digitaal schoolklimaat (bv. openheid en gebruik van internet, wachtwoordmisbruik, cyberpesten...)
  - Kies je ervoor om af te schermen zodat de risico's beperkt worden? Of kies je eerder voor het ontwikkelen van het verantwoordelijkheidsgevoel?

- Vind je dat leerlingen beschermd moeten worden op internet of leg je de nadruk op weerbaarheid? Wat betekent dat voor de mate waarin je leerlingen creatief met digitale media laat zijn?
- Wat doe je met leerlingen die leraren online belasten?
- Wat doe je bij wachtwoordmisbruik?
- Wat doe je bij cyberpesten?
- op het gebruik van eigen digitale middelen in en buiten de les (bv. smartphone);
- op het ontwikkelen van een gezonde levensstijl op school (schermtijd, ergonomie, straling, socio-emotionele gezondheid ...);
- voor het secundair onderwijs: op het aanleren van digitale competenties en mediawijsheid:
  - In welke vakken wordt ICT/media geïntegreerd?
  - Wie spreekt de leerlingen aan op mediawijs handelen?
  - In welke mate wordt verwacht dat leerlingen efficiënt gebruik maken van digitale infrastructuur?
  - ...

2.3 Doel 3: Digitalisering als middel bij de ontwikkeling van de professionele leergemeenschap

- Wat is de rol van de leidinggevende in het kader van professionalisering:
  - faciliterend, de leidinggevende voorziet in een aanbod, de leden van het schoolteam zijn vrij om er op in te gaan;
  - sturend, de leidinggevende voorziet in een aanbod, de leden van het schoolteam zijn verplicht om op één of meerdere onderdelen van het aanbod in te gaan;
  - of beide?
- Houden we rekening met de maatschappelijke context van het gebruik van data:
- Beschermen we de data van de leerlingen en de leraren?
  - Is er een visie omtrent het gebruik van sociale media voor het delen van foto's, info ... ivm het schoolgebeuren?
  - Welke inspanningen doet de school om leraren en leerlingen bewust te maken van de gevaren van het gebruik van sociale media?
- Neemt de school maatregelen om e-stress te vermijden. Zijn er afspraken over online communicatie:
  - Wanneer is het schoolteam online bereikbaar?
  - Wanneer worden leerlingen verwacht online bereikbaar te zijn? Verwachten we dat leerlingen online bereikbaar zijn?
  - Hoe snel moet een online communicatie gelezen worden?
  - Hoeveel tijd moet er minimaal zitten tussen het doorgeven van een online opdracht en het indienen
- Voor SO: Hoe betrek je de ouders bij het digitaal competent en mediawijs maken van leerlingen? Moeten ouders hierbij betrokken worden? Vanuit welke visie neem je dat op?

- Welke visie heeft de school op het meegaan met innovaties? Hoe flexibel wil de school inspelen op nieuwe digitale ontwikkelingen en vernieuwingen?
  - Hoe worden eventuele vernieuwingen ingevoerd? Welke argumenten heeft de school om die keuze te verrechtvaardigen?
  - Progressief? Vanuit 1ste leerjaar of vanuit de 1ste graad?
  - Over de graden heen?
  - Per studierichting of voor de hele school?

2.4 Visie op e-inclusie of digitale inclusie

- De onderwijsbehoeften van de leerling:
  - Wat is de digitale geletterdheid van de leerling?
  - Welke toegang heeft de leerling tot digitale leermiddelen?
  - Welke specifieke noden heeft de leerling, met inbegrip van hij of zij die extra uitdaging nodig heeft en anderstalige nieuwkomers?
  - Welke aanpassingen heeft de leerling nodig om ook digitaal te kunnen participeren. (voorbeeld aanpassingen voor een blinde leerling die via SOL worden voorzien)
  - Hoe is het zelfvertrouwen en het welbevinden van de leerling? Draagt de digitale omgeving bij tot verbinding met de klasgenoten en de leraren?

- De ontwikkelingsomgeving van de leerling:
  - Welke toegang tot digitale technologieën heeft de leerling thuis en wat zijn de technische mogelijkheden?
Gezinnen met een laag inkomen hebben geen of weinig toegang tot voor onderwijs geschikte digitale middelen, of moeten ze delen met hun huisgenoten. Het financieren van digitale leermiddelen en een performante internetverbinding vraagt voor deze gezinnen een bijzondere vaak onmogelijke opdracht. De school houdt hiermee rekening en ontwikkelt oplossingen zonder deze groep te stigmatiseren.
  - Welke ruimte heeft de leerling voor thuiswerk?
  - Wat is de digitale geletterdheid van de ouders?
Kwetsbare ouders zijn niet altijd voldoende digitaal geletterd, waardoor ze hun kinderen ook niet voldoende kunnen ondersteunen bij thuisopdrachten in een digitale vorm. Daarnaast, kunnen zij niet altijd met de school communiceren via de online platformen die daarvoor gehanteerd worden enzovoort. Zo kan ook het invullen van digitale formulieren, het gebruiken van steeds nieuwe applicaties en platformen een drempel zijn. Het volwassenenonderwijs en de basiseducatie spelen een belangrijke rol bij het aanleren van digitale vaardigheden aan (kwetsbare) volwassenen, maar dan moeten ze wel de weg ernaartoe vinden. De school moet hierbij een ondersteunende of minstens faciliterende rol kunnen spelen.
  - Kunnen de gezinnen van onze leerlingen een beroep doen op digitale ondersteuning en vorming? Welke bijkomende of ondersteunende instructie hebben ze nodig?
Deze maatschappelijk kwetsbare groep maakt weinig tot geen gebruik van essentiële diensten zoals online aankopen, online banking en vult geen online formulieren in. Ze zijn dus afhankelijk van derden voor deze diensten. Door het ontbreken van een ondersteunend sociaal netwerk kunnen ze vaak nergens terecht met hun digitale vragen. Daarnaast zien we ook een groot wantrouwen bij deze gezinnen om een beroep te doen op anderen voor digitale ondersteuning.

- Hoe ondersteunend is de socio-emotionele omgeving van de leerling?
- Groeit de leerling op in een problematische opvoedings situatie en/of verblijft de leerling in een residentiële setting (zowel onderwijs als welzijn)?
- Het schoolbeleid:
  - Welke organisaties eventueel partners uit [het sociale netwerk van de school](#) ([netwerkkaart](#)) kun je inzetten bij de ondersteuning van de thuissituatie?
  - Welke beleid voer je rond de kosten van de digitale leermiddelen?
  - Welke strategische keuzes voor minimale kosten van de digitale leermiddelen voor school en ouders maak je?
  - Hoe garandeert de school de dialoog tussen school en ouders in deze?
  - Hoe bewaakt de school het evenwicht tussen maatschappelijke verantwoordelijkheid en de financiële gezondheid van de school?
  - Hoe transparant communiceert de school over de kosten die de digitalisering met zich meebrengt?
  - Welk gelijkgericht beleid naar digitale leermaterialen en platforms verwachten we van onze vakgroepen?